

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2012. december 13-i ülésére

Tárgy: Beszámoló az Egészségügyi Alapellátási Intézet tevékenységéről

Előadó: Dr. Burcsi Elemér mb. orvos-igazgató

**PÁPA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSI INTÉZETE
8500 Pápa, Barát u. 9.**

Tisztelt Képviselőtestület!

Az Egészségügyi Alapellátási Intézet 1993. január 1-jén jött létre az alábbi feladatok ellátására:

- háziiorvosi szolgálat
- házi gyermekorvosi szolgálat
- iskola egészségügyi szolgálat
- védőnői szolgálat
- ügyeleti szolgálat
- munkaegészségügyi szolgálat

A munkaegészségügyi ellátást jogszabályváltozás miatt 1995-től nem az intézet látja el. 2001 áprilisától a fogászati alapellátás is szakfeladataink közé került.

1997. január 1-jétől az Egészségügyi Alapellátási Intézet részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervként került besorolásra, mely az intézet szakmai önállóságát nem érintette, a gazdálkodási feladatokat pedig az Egyesített Szociális Intézmény látja el.

Pápa város egészségügyi alapellátási körzeteiről (területi ellátási kötelezettségű háziiorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi körzetek, iskolaorvosi, iskola védőnői és területi védőnői körzetek) Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének 22/2012. (X.25.) önkormányzati rendelete rendelkezik.

Háziiorvosi szolgálat

Pápán 12 felnőtt és 6 gyermek háziiorvosi körzet működik területi ellátási kötelezettséggel. 1998-tól minden háziorvos vállalkozásban látja el feladatát.

Az Önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés alapján a háziorvosok az egészségügyi alapellátás körében gondoskodnak a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, valamint kötelesek részt venni a hétközi, hétvégi, ünnepnap és munkaszüneti napi ügyeleti szolgálatban.

Az Önkormányzat hozzájárult ahhoz, hogy a háziorvosi szolgálatot működtető vállalkozó háziorvosok az Egészségbiztosítási Alap kezelőjével közvetlen finanszírozási szerződést kössenek. A háziorvosok kötelesek biztosítani a tevékenységükhöz szükséges minimumfeltételeket - a helyiség kivételével - és saját felelősségi körükben kötelesek gondoskodni az eszközök és berendezési tárgyak beszerzéséről, cseréjéről, javításáról, karbantartásáról, valamint azok működőképes rendelkezésre állásáról. Az intézet feladatai közé tartozik a vállalkozó háziorvosok és egészségügyi vállalkozások koordinációja, annak figyelemmel kísérése, hogy a háziorvosi szolgálatok szerződés szerint működnek-e, eleget tesznek-e területi ellátási kötelezettségüknek, megfelelő módon rész vesznek-e az ügyeleti ellátásban.

Valamennyi háziorvos rendelkezik a jogszabályokban előírt szakvizsgával, ötéves továbbképzési ciklusokban tanfolyamokon és vizsgákon szerzik meg a szükséges pontszámokat, amelyek birtokában ötévenként megújítják működési engedélyüket. A 4. számú házi gyermekorvosi körzet két éve betöltetlen, ellátása negyedéves váltásokkal helyettesítéssel történik. Az OEP által egy év után 60 %-ra csökkentett finanszírozást az Önkormányzat ellátási érdekből 100 %-ra egészíti ki. Területi ellátási kötelezettség nélkül egy házi gyermekorvosi praxis működik, a kolléga az ügyeleti ellátásban is részt vesz.

A háziorvosok szakmai ellenőrzését, felügyeletét eddig a szakfelügyelő főorvosok végezték. 2012 júliusától a szaktárca új felügyeleti rendszer kiépítését kezdte meg. A gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, útiköltség- és táppénz utalványozás szakmai ellenőrzését az OEP által alkalmazott ellenőrző főorvosok végzik nem kis szigorral, nem egy esetben a kollégák anyagi felelősségét is megállapítva.

Lakossági panaszok esetén a betegjogi képviselő, a Magyar Orvosi Kamara Etikai Bizottsága, a Veszprém Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv Pápai Kistérségi Népegészségügyi Intézete, vagy ha hozzánk fordulnak, az Egészségügyi Alapellátási Intézet jár el, melyről egyidejűleg az Önkormányzatot is tájékoztatja.

A pápai háziorvosok átlagéletkora 55 év. Pozitívként értékelhető, hogy kevés kivétellel igénybe vették a szaktárca által felkínált másfél millió forintos eszközhitelt, melynek törlesztési ideje harminc hónap. Ez annak a jele, hogy még hosszú ideig szeretnék működtetni praxisukat.

Védőnői szolgálat

A szolgálat célja a családok egészségének megőrzésére irányuló preventív tevékenység, egészségnevelés, szűrővizsgálatok, gondozás.

Területi védőnők feladatai:

- nővédelem
- várandós anyák gondozása
- gyermekágyas anyák gondozása
- 0-6 éves gyermekek gondozása
- családgondozás

Iskola védőnők feladatai:

- egészségnevelés
- szűrővizsgálatok
- gondozás az oktatási intézményekben

A védőnők gondozási feladataikat önállóan végzik, de együttműködnek a házi gyermekorvosokkal, iskolaorvosokkal, szülész szakorvosokkal és az Egyesített Szociális Intézmény családgondozóival. Szakmai felügyeletüket a vezető védőnő látja el.

Védőnőink lelkiismeretesen, nagy szakmai tudással látják el feladataikat, folyamatosan továbbképzik magukat, országos szakmai fórumok résztvevői és előadói. Sokan közülük az *Év védőnője* kitüntetés birtokosai.

Az Anna téri védőnői tanácsadóban angolul jól beszélő védőnő foglalkozik a pápai repülőtéren dolgozó külföldi alkalmazottak gyermekeivel és igény esetén a várandós anyák problémáival.

Jelenleg a városban 10 területi védőnő és 7 iskola védőnő látja el a feladatokat négy védőnői tanácsadóban és nyolc iskolaorvosi rendelőben. A területi és iskolavédőnői körzeteket a már említett önkormányzati rendelet állapította meg. A védőnői munka felértékelődött, hosszú távon a védőnőképzés megoldható, részükről elvándorlás alig tapasztalható. A népegészségügyi feladatok tekintetében az egészségügyi kormányzat egyre nagyobb szerepet szán nekik. Az EMMI honlapján elérhető egy rendelet-tervezet, amely a nővédelmen belül a „népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése” is a védőnő feladatává válik. Rendelkezik a védőnők ilyen irányú továbbképzésről, valamint a feladat elvégzéséhez szükséges minimumfeltételekről. A rendelet a javaslat szerint 2015-ben lép hatályba.

Iskola-egészségügyi szolgálat

Városunkban egy főállású iskolaorvos látja el a feladatot, egy üres álláshelyet - érdeklődés hiányában - tíz éve nem sikerül betöltenünk. Nyugdíjas korú iskolaorvosunk közalkalmazott, akinek fizetését az OEP finanszírozás nem fedezi, ezért a különbözetet minden évben költségvetési támogatásból kell biztosítani. A főállású iskolaorvos mellett a középiskolákat három házi orvos, az általános iskolákat öt házi gyermekorvos látja el. Bérezésük fejkvótás finanszírozással történik az ellátott tanulói létszám figyelembe vételével. Ezt a munkát házi orvosi és ügyeleti tevékenységük mellett csekély díjazásért végzik. Jelenleg a rendszert az iskola védőnői szolgálatok kiváló működésének köszönhetően lehet a kívánt szakmai színvonalon működtetni. Az iskolaorvosok 10 iskolaorvosi körzetben, 8 iskolaorvosi rendelőben látják el feladataikat.

Fogászati alapellátás

2001 áprilisától az intézet feladata a fogászati alapellátás biztosítása. Jelenleg 6 fogorvosi körzetben látják el feladataikat a vállalkozó orvosok, területi ellátási kötelezettséggel, a Séllyei u. 4. szám alatti rendelőkben.

2009 augusztusában a 4. sz. fogorvosi körzet orvosa nyugállományba vonult, azóta a körzet betegeinek ellátása helyettesítéssel történik. Mivel pályázati kiírás ellenére sem sikerült az állást betölteni, az OEP egy év után 60%-ra csökkentette a helyettesített körzet finanszírozását. A zavartalan működés érdekében az OEP által elvont összeget az Önkormányzat biztosítja a saját költségvetése terhére.

2002-ben megtörtént a fogászati rendelők eszközállományának privatizálása. Azóta a fogorvosok saját hatáskörükben gondoskodnak a működésükhöz szükséges eszközök beszerzéséről és karbantartásáról. Kötelező feladataik közé tartozik az óvodás és iskoláskorú gyermekek fogászati szűrővizsgálata. Erre a célra a Pápai Gazdasági Szakképző Iskola kollégiumában új fogorvosi rendelőt kellett kialakítani komplett fogászati egységgel, melyhez az anyagi forrást az önkormányzat biztosította. 2005 szeptemberétől kulturált körülmények között folynak a szűrővizsgálatok ezen az új telephelyen.

2012. április 1-jétől megszűnt - a fogászati ügyeletnek nevezett - ünnepnap és hétfői napi 3 órás fogorvosi rendelés. A szakfeladat nem kötelező, az OEP nem finanszírozta, működtetése nem volt gazdaságos, és a forgalmi adatok sem indokolták fenntartását. A döntéskor

figyelembe vettük a betöltetlen állású körzet helyettesítésében részt vállaló, zömében nyugdíjas korú fogorvosok átlag feletti leterheltségét.

Központi ügyelet

Pályázati forrásból és önkormányzati önrészből 2006 őszére elkészült a minden igényt kielégítő európai uniós színvonalú központi ügyelet.

A magasabb finanszírozással járó központi ügyeleti minősítés feltétele volt egy megkülönböztető jelzéssel felszerelt terepjáró jellegű gépkocsi üzembe helyezése. Immár hetedik éve egy Suzuki SX-4 SUV biztonsággal látja el feladatát nehezebb terep és időjárási viszonyok között is.

Az eszközállomány a kötelezően előírt tárgyi feltételeket mennyiségben és minőségben is meghaladja. Ebben az évben gazdagon felszerelt sürgősségi táskát, új számítógépet és monitort kapott a központi ügyelet. Áprilisban országosan, komplexen ellenőrizték a központi ügyeletek működését és minimumfeltételeit, melyről jegyzőkönyv készült. Az ellenőrzés során hiányosságot nem találtak.

Bár a központi ügyelet a gyermek és felnőtt lakosság sürgősségi ellátását egyaránt elvégzi, Pápán jó évtizede működik úgynevezett „gyermek ügyelet”, amely lényegében ambuláns gyermek szakorvosi ellátás. Az Egészségügyi és Szociális Bizottság kezdeményezte olyan ügyeleti ellátó rendszer megszervezését, mely lehetővé teszi a városban a nap huszonnégy órájában a gyermek szakorvosi hozzáférést a sürgős ellátást igénylő gyermekek számára. Az akkor kidolgozott szisztémát a Képviselőtestület jóváhagyta. Ebben a rendszerben a kórház gyermekosztálya is szerepet kapott az intézet által folyósított anyagi ellenszolgáltatás fejében. A kölcsönösség jegyében gyermekorvosaink is ügyelnek a kórház gyermekosztályán. Minden hónapban fejenként néhány ügyelet vállalásával mérséklük az osztályos orvosok túlterheltségét. Az Önkormányzat az ügyeleti óradíjak ötszáz forintos emelésével honorálta szolidaritásukat.

Tisztelt Képviselőtestület!

Mindenekelőtt köszönetet szeretnék mondani azért a támogatásért, ami lehetővé teszi, hogy az egészségügyi alapellátási feladatokat a megfelelő szinten el tudjuk látni városunkban. Az elmúlt évben komplex rendelő felújítás ugyan nem történt, de a Vízmű utcai rendelő és védőnői tanácsadó tetőjavításának költsége meghaladta az egymillió forintot, az ügyeleti

gépkocsiba vásárolt sürgősségi táska 150 e forintba került, új számítógépet kapott egy iskola védőnő, egy védőnői tanácsadó és a központi ügyelet.

A meghatározott szakfeladataink teljesítéséhez folyósított OEP finanszírozás és a feladatellátás tényleges költségei közötti tízmilliós nagyságrendű deficit csak azért nem lehetetleníti el működésünket, mert a szükséges összeget az önkormányzat visszapótolja. (iskolaorvos bére, ügyeleti díjak, helyettesítési bérek kiegészítése stb.)

Két háziorvosi rendelőnk nem felel meg az akadálymentesítés feltételeinek, egyébként az intézet rendelkezik a beszámolóban ismertetett szakfeladatai ellátásához szükséges építészeti, tárgyi és személyi feltételekkel. Valamennyi védőnői állás betöltött, terhesség, szülés esetén helyettesek látják el a munkát.

Védőnőink esetenként helyettesként kisegítik a Pápa-környéki települések önkormányzatait is. Az üres állású fogorvosi kör helyettesítése megoldott, a betegségből felépült házi gyermekorvos újra munkába állt területi ellátási kötelezettség nélkül, így ismét hat gyermekorvos praktizál városunkban.

Kellő önfegyelmet tanúsító eszközbeszerzési kérelmeinket az Önkormányzat a költségvetésben mindig támogatta. Reméljük, hogy a gazdasági helyzet és a beruházási lehetőségek javulásával városuk is nagyobb lélegzethez jut és az Egészségügyi Alapellátási Fejlesztési Program a későbbiekben folytatódhat. Ebben az esetben a MÁV-tól bérelt Béke téri háziorvosi rendelő kiváltását ajánlanám elsőként a Tisztelt Képviselőtestület figyelmébe, illetve az ügyeleti gépkocsi néhány éven belüli cseréje is kívánatos lenne. Az alapellátásban dolgozók nevében ismételten szeretném megköszönni Polgármester Úr és a Képviselőtestület minden vonatkozásban konstruktív hozzáállását és támogatását.

Kérem tájékoztatóm szíves elfogadását.

Pápa 2012. december 4.

Tisztelettel:

Dr. Burcsi Elemér sk.
mb. orvos igazgató